

Měsíční informační servis pro
Hospodářskou a sociální radu Ústeckého kraje
(Region Severozápad)
červenec 2005

Praha – Brusel, 29. července 2005

Zpracováno s finanční podporou Severočeských dolů, a.s.

Obsah:

Shrnutí	str. 3
1. Charakteristika současné situace v Evropské unii	str. 4
2. Vývoj politiky EU ve vybraných sektorech	str. 8
3. Finanční nástroje regionální politiky v České republice	str. 15
4. Využívání strukturálních nástrojů v regionu Severozápad	str. 22
5. Zajímavé akce a zdroje informací	str. 23

Shrnutí:

Zastánce evropské ústavy potěšil kladný výsledek lucemburského referenda, který v nich opět povzbudil naději, že celý projekt ještě nemusí být ztracený, když se aktuální skóre průběhu ratifikace přiklonilo na stranu zastánců ústavy a jejich nadpoloviční převahu (alespoň pokud jde o prostý počet členských států) už nikdo nezpochybní.

V mezidobí, které předchází dalšímu kolu stěžejních jednání zejména o rozpočtu EU, se Komise soustředila na řešení vleklých problémů, které však mají přímý vliv na hospodářskou úspěšnost celé Evropy. Jedná se například o nový přístup k dopravní politice a zejména budování dopravních transevropských sítí. Se záměrem dosáhnout lepší koordinace a finančního řízení ustavila Komise jednak speciální výkonnou agenturu a rovněž skupinu šesti koordinátorů, kteří mají po dobu příštích čtyř let dohlížet na postup jednotlivých prioritních projektů dopravních staveb. Mezi těmito koordinátory jsou i bývalí komisaři Pavel Telička, Loyola de Palacio a Péter Balász.

Jiným pokusem o řešení vleklého problému je ustavení Evropské výzkumné rady, jejímž úkolem by měla být podpora základního výzkumu v rámci celé Unie. Úloha tohoto 22členného orgánu má spočívat ve vytváření strategií evropského základního výzkumu a jeho dovedení na skutečně špičkovou světovou úroveň. O tom, že jsou nějaké strategické změny potřebné, svědčí mimo jiné i podrobná studie vydaná Evropskou komisí, která sledovala investice do vědy a výzkumu v jednotlivých členských státech i EU jako celku.

V souladu s nově nastartovanou lisabonskou strategií předložila Komise na dobu tří let navržený soubor „integrovaných hlavních zásad“. Tyto zásady v sobě sdružují dosud samostatné obecné směry hospodářského rozvoje a směry zaměstnanosti a mají soužit jako vodítko pro jednotlivé členské státy, které mají do 15. října letošního roku vypracovat své vlastní „reformní“ programy.

I přesto, že rozpočtový výhled Evropské unie je zatím v nedohlednu, Generální ředitelství pro regionální politiku připravuje další dokumenty nezbytné pro zavedení nové generace finančních nástrojů, jako jsou například strategické zásady Společenství v oblasti politiky soudržnosti. Ty by měly pomoci správně nasměrovat národní rozvojové programy, pokud se ovšem podaří dostatečně rychle – tedy ještě za britského předsednictví schválit rozpočtový rámec.

Podpora podnikání v EU se intenzivně zaměřuje na inovace, energetická politika se bude muset v nadcházejícím období důsledněji vyrovnávat s požadavky ochránců životního prostředí a pilotní projekt praktické aplikace systému registrace chemických látek REACH prokázala jeho životaschopnost, pokud dojde ke zjednodušení některých předpisů a příslušné instituce vypracují pro aplikaci systému dostatečně podrobné manuály.

Komise přijala strategické zásady rovněž pro oblast rozvoje venkova, které jsou založené na aplikaci nového nařízení, které spolu s reformovanou strukturální politikou nově nastaví pomoc venkovu v zájmu stanovených priorit EU.

Nové výzvy byly vyhlášeny v operačním programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, a to ve třech podopatřeních (Investice do zemědělského majetku a podpora mladým začínajícím zemědělcům, Obnova potenciálu a zachování zemědělské krajiny, Rybářství) s uzávěrkou 26. srpna a v podopatření Pozemkové úpravy s uzávěrkou 19. srpna.

1 Charakteristika současné situace v Evropské unii

1.1 Lucembursko se vyslovilo pro evropskou ústavu

Lucembursko schválilo v referendu 10. července evropskou ústavní smlouvu. Pro tento dokument se v symbolicky důležitém hlasování vyslovilo 56,5 % Lucemburčanů. Velkovévodství se tak stalo třináctou z 25 zemí EU, které smlouvu podpořily, zatímco dvě ji zamítly. Občané Lucemburska hlasovali nejen o ústavní smlouvě, ale potažmo také o osudu premiéra Jeana-Clauda Junckera, jenž své další setrvání v politických funkcích spojil právě s tímto referendem. Výsledek plebiscitu podle premiéra dokazuje, že ústavní smlouva není mrtvá. Juncker zároveň nastínil svou vizi dalšího vývoje, když se vyslovil pro zopakování referend ve Francii a Nizozemsku. Pozitivní výsledek referenda může Jean-Claude Junckerovi otevřít dveře i k ještě oslnivější kariéře – podle informací Financial Times se o něm uvažuje jako o stálém předsedovi Evropské rady, pokud bude v souladu s návrhem ústavní smlouvy tento post vytvořen.

1.2 Evropská komise se snaží urychlit vytvoření hlavních dopravních os

Komise přijala řadu opatření týkajících se užší technické a politické koordinace při vytváření transevropské dopravní sítě (TEN-T). Tato opatření zahrnují zejména jmenování šesti evropských koordinátorů a vytvoření Výkonné agentury TEN-T. K tomuto kroku vedla Komise skutečnost, že realizace velkých dopravních projektů naráží nejen na nedostatek financí, ale také na potíže s koordinací mezi členskými státy, přičemž k většině zpoždění dochází právě u mezinárodních projektů. Koordinátoři usnadní dialog mezi zainteresovanými státy, umožní lepší synchronizaci prací a finančního plánování. Za předsednictví Jacquese Barrota má navíc vzniknout i pilotní skupina komisařů, jejichž portfolia se dotýkají této problematiky. Cílem je zvýšení přínosu transevropských dopravních, energetických a telekomunikačních sítí k posílení ekonomického růstu.

Šesti koordinátory jsou Loyola de Palacio, Karel Van Miert, Etienne Davignon, Péter Balázs, Pavel Telička a Karel Vinck. Byli jmenováni po konzultaci s Evropským parlamentem a po dohodě dotčených členských států na počáteční období čtyř let (které lze prodloužit). Každý z nich bude pověřen koordinací jednoho prioritního projektu Unie – Karl Van Miert má na starosti železniční koridor Berlín-Verona/Milán-Bologna-Neapol-Messina-Palermo, Etienne Davignon vysokorychlostní koridor z jihozápadní Evropy, Loyola de Palacio koridor Lyon-Terst-Divaca/Koper-Divaca-Ljubljana-Budapest – ukrajinská hranice, Péter Balázs koridor Paříž-Štrasburk-Stuttgart-Vídeň-Bratislava, Pavel Telička železnici „Baltica“ Varšava-Kaunas-Riga-Talinn-Helsinky a Karel Vinck zavedení koordinovaného systému řízení železniční dopravy.

Koordinátoři každý rok vypracují zprávu o dosaženém pokroku při zavádění projektu, o takovém vývoji, který by mohl mít negativní dopad na průběh projektů, a o případných obtížích a překážkách, které by mohly způsobit výrazné zpoždění vzhledem ke stanoveným termínům dokončení projektů. Koordinátor zodpovědný za projekt zavedení jednotného systému řízení železniční dopravy bude úzce spolupracovat s odvětvím železnic a členskými státy s cílem vytvořit koordinovaný plán rozvoje evropských železnic do roku 2007.

Evropská komise rovněž navrhuje vytvoření výkonné agentury, která by měla za úkol kontrolu stále se navyšujícího rozpočtu a koordinaci personálního zajištění jednotlivých velkých projektů odpovídajícími specialisty. Komise bude na agenturu delegovat technické a správní úkoly související s řízením spolufinancování přiděleného transevropským dopravním sítím.

Agentura, na jejíž činnosti se bude přímo podílet Evropská investiční banka (EIB), bude rovněž nabízet informace o možnostech koordinace s jinými evropskými fondy. V první fázi bude úkolem agentury spravovat běžný rozpočet, což umožní, aby byla plně funkční již od roku 2007. Po přijetí nového finančního výhledu bude dimenzována tak, aby mohla čelit potřebám, které vyplynou z nového rozpočtu.

1.3 Evropská unie se pokouší posilovat své výzkumné kapacity

Evropská komise oznámila jména 22 předních evropských vědců (17 mužů a 5 žen), kteří se stávají zakládajícími členy Evropské výzkumné rady (European Research Council, ERC). Nový orgán bude disponovat prostředky pro financování základního výzkumu v rámci 7. rámcového programu (2007–2013).

Založením Evropské výzkumné rady získává evropská věda instituci, která by měla mít podobné funkce jako americká National Science Foundation. Evropská výzkumná rada bude fungovat jako na Komisi nezávislý orgán, zodpovědný za formulaci strategie evropského výzkumu, který by měl usilovat o udržení kontaktů s absolutní světovou špičkou. Členy Rady nevybírala Komise, ale skupina nezávislých evropských vědců v čele s lordem Pattenem, rektorem Univerzity v Oxfordu.

Ustavení Evropské výzkumné rady reaguje na dřívější iniciativu Komise, která navrhla, aby byl pro potřebu 7. rámcového programu vytvořen nezávislý orgán k podpoře základního výzkumu. V novém výzkumném rámci má být vědecká činnost prováděna výzkumnými týmy, které budou v celoevropském měřítku soutěžit o finanční podporu. Té se má dostat všem vědním oborům, včetně společenských a humanitních věd. Nový orgán se stává významným prvkem Evropského výzkumného prostoru. Jeho konečným cílem má být, aby evropská věda svými výsledky zaujala přední místo ve světě. Očekává se, že Evropská výzkumná rada, která se opírá o podporu prakticky všech evropských výzkumných organizací, získá podporu také v Radě ministrů a v Evropském parlamentu. Členové nové Rady mají jednat především v zájmu tohoto orgánu, nikoli členské země nebo organizace, v níž pracují. Mezi 22 členy je také představitel Švýcarska. Z České republiky byl za člena Rady vybrán profesor Pavel Exner z České akademie věd.

Na znepokojivý stav evropské vědy upozornila v červenci zveřejněná studie Evropské komise zabývající se problematikou výzkumu a inovací v Evropské unii, která ukazuje, že navzdory deklarovaným cílům zvýšit podíl výdajů na výzkum a vývoj na 3 % HDP dochází od roku 2000 k jejich snižování.

Komise ve své studii zdůrazňuje, že podíl investic do výzkumu a vývoje na HDP od roku 2000 klesá, rostl pouze mezi lety 2002–2003 a to o 0,2 %. Evropská unie tak zaostává za Spojenými státy a Japonskem. V roce 2003 Spojené státy vyčlenily na vědu a výzkum 2,59 % HDP a Japonsko dokonce 3,15 % HDP. V Evropské unii výdaje činily 1,93 % HDP.

Jednu z hlavních příčin této situace vidí Komise ve snižování financování vědy a výzkumu soukromým sektorem v EU. Uvádí, že v roce 2002 se soukromý sektor podílel na výdajích na vědu a výzkum 55,6 %, což je v porovnání se Spojenými státy (63,1 %) a Japonskem (73,9 %) málo. V případě pokračujícího snižování finanční podpory vědy a výzkumu ze strany soukromého sektoru Evropská unie nedodrží další cíl, který si pro rok 2010 stanovila, a sice aby dvě třetiny výdajů byly financovány ze soukromých zdrojů.

Komise dochází ve své studii ke zjištění, že Evropská unie ztrácí přitažlivost jako místo pro vědu a výzkum. Dokazují to následující údaje: investice evropských soukromých společností do vědy a výzkumu ve Spojených státech rostly mezi lety 1997 až 2002 mnohem rychleji (o 54 %) než investice amerických společností v Unii (o 38 %). V porovnání s americkými investicemi mimo oblast Evropské unie nevyhází EU zrovna nejlépe. Například podíl investic USA v Číně činil v těchto letech 25 % ročně, zatímco v EU to bylo pouhých 8 %.

1.4 Rada podporuje tříletý plán Komise v oblasti růstu a zaměstnanosti

Rada ECOFIN přijala tříletý soubor „integrovaných hlavních zásad“ (viz Monitorovací zprávu č. 3/2005, kapitulu 1. 1) Evropské komise na léta 2005–2008, jehož cílem je podpořit hospodářský růst a zaměstnanost v Evropě. Doporučuje konkrétní prioritní kroky a rozpracovává celkovou strategii makroekonomické politiky, mikroekonomické politiky a politiky zaměstnanosti, s cílem urychlit růst evropské ekonomiky a posílit tvorbu pracovních příležitostí. Nové integrované hlavní zásady spojují dva hlavní nástroje ze Smlouvy určené ke koordinaci hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti, totiž hlavní směry hospodářské politiky a hlavní zásady politiky v oblasti zaměstnanosti. Nabízejí jednodušší, cílenější a soudržnější řízení ekonomiky EU tím, že zjednodušují koncepci hlavních směrů a soustřeďují se na nejpodstatnější opatření zaměřená na rychlejší růst a tvorbu pracovních míst. Měly by sloužit jako vodítko pro „vnitrostátní reformní programy“, které členské státy vypracují do 15. října 2005.

Nově schválené integrované hlavní zásady zdůrazňují, že členské státy a EU by měly využít každé příležitosti k zapojení regionálních a místních orgánů a samospráv, sociálních partnerů a občanské společnosti do jejich uskutečňování. V rámci zpráv o provádění lisabonské strategie by měly podrobně popsat, čeho bylo v této oblasti dosaženo.

Členské státy na základě těchto hlavních směrů zpracují do 15. října tříleté programy vnitrostátních reforem. Vždy na podzim budou informovat o reformních programech v podobě jedné vnitrostátní zprávy o provádění lisabonské strategie. Každý rok v lednu Komise zanalyzuje tyto zprávy ve Výroční zprávě EU o dosaženém pokroku. Na základě zprávy o dosaženém pokroku navrhne Komise podle potřeby změny integrovaných hlavních zásad.

2. února 2005 navrhla Komise znovuoživit lisabonskou strategii se zaměřením úsilí Evropské unie na dva hlavní úkoly – zajištění rychlejšího a trvalého růstu a tvorbu více a lepších pracovních míst. Od té chvíle začaly orgány Evropské unie pracovat na nových konkrétních akcích. Březnové zasedání Evropské rady i Evropský parlament a evropsští sociální partneři plně podpořili návrh Komise na oživení a nové zaměření Lisabonské strategie. Důležitým prvkem tohoto procesu je celková revize řízení lisabonské strategie, s cílem jednoznačněji stanovit příslušnou odpovědnost na úrovni členských států i na úrovni Společenství a tím lépe propojit úkoly a kompetence. Komise může jen doplňovat úsilí členských států. V důsledku toho byly politické akce na úrovni Společenství a členských států rozděleny na samostatné agendy, jež se však vzájemně doplňují. Na žádost Evropské rady předloží Komise vlastní „Lisabonský program Společenství“, v němž budou všechny akce na úrovni EU, jež doplňují programy členských států.

Evropská komise je připravena investovat do zkoumání dopadů outsourcingu, tedy realizace ekonomických aktivit mimo mateřský trh daného subjektu, na hospodářskou a sociální sféru. To je jeden z nejdůležitějších výstupů ze semináře, který na konci července pořádalo v Bruselu Generální ředitelství EK pro hospodářské a finanční záležitosti. Ze semináře mimo jiné vyplynulo, že si Evropská komise dobře uvědomuje rostoucí zájem evropských firem o

outsourcing a přitom stále postrádá příslušnou strategii ke zvládnání dopadů tohoto fenoménu především na bohatší členské země.

Semináře se zúčastnilo sedm desítek zástupců podnikatelské a akademické sféry, kteří se s úředníky Evropské komise shodli na tom, že zatím neexistuje všeobecně přijatelná jasná definice outsourcingu ani metodologie k hodnocení jeho dopadů. Tváří v tvář stále rostoucímu zájmu firem o outsourcing považuje Evropská komise za nezbytné formulovat jasnou strategii, která by měla sestávat z opatření umožňujících řídit změny, k nimž dochází v souvislosti s outsourcingem na trzích práce a v hospodářské sféře obecně. Ve své "ofenzivní" části by se strategie měla zabývat posilováním komparativních výhod evropských ekonomik, konkrétně v oblasti znalostní ekonomiky a posilování funkčnosti trhů práce.

Negativní dopady outsourcingu na ekonomiky především v zemích původní „evropské patnáctky“ závisí na typu podnikatelské aktivity, typu outsourcovaných služeb nebo zboží a sociálním a politickém prostředí na domácím trhu firmy, která outsourcing využívá. Zatímco v ekonomikách, které se vyznačují vysokou mírou regulace mzdové oblasti (kontinentální Západní Evropa), dochází obvykle k růstu nezaměstnanosti, méně regulovaná hospodářství (Spojené království) zaznamenávají „pouze“ snižování mezd.

se podle účastníků semináře projevuje snižováním zaměstnanosti v sektoru manuálních pracovníků v Německu, outsourcing v původních zemích EU15 takové důsledky nemá. Stále však scházejí empirická data umožňující srovnání intenzity outsourcingu v jednotlivých zemích a sektorech, zvážení dopadů outsourcingu a formulaci efektivních opatření. Proto se chce Komise tomuto trendu do budoucna systematicky věnovat.

2 Vývoj politiky Evropské unie ve vybraných sektorech

2.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti

2.1.1 Evropská komise představila nové Strategické zásady Společenství pro soudržnost, růst a pracovní příležitosti

Komisaři Danuta Hübnerová a Vladimír Špidla společně představili Sdělení Komise o nových strategických zásadách ekonomické, sociální a teritoriální soudržnosti. Strategické zásady zavedou priority nové generace programů politiky soudržnosti, které by měly členským státům pomoci se zaměřit na klíčové oblasti růstu a zaměstnanosti. Nové strategické zásady by měly být projednány a schváleny Radou a Evropským parlamentem, jakmile se podaří přijmout novou právní úpravu reformované politiky soudržnosti. Do té doby bude probíhat veřejná debata o finální podobě těchto strategických zásad, a to do 30. září prostřednictvím internetu.

Podle komisařky Hübnerové představují strategické zásady chybějící spojovací článek mezi úrovní právně závazných dokumentů (nařízení o politice soudržnosti) a programy probíhajícími na regionální úrovni. Tím, že Komise přijala sdělení formulující budoucí zásady, prokázala zájem prosazovat strategické priority, ačkoli dosud nebylo dosaženo shody o budoucím financování EU.

Strategické zásady Společenství představují klíčový prvek architektury nové generace politiky soudržnosti po roce 2007. Jsou koncipovány jako propojení mezi operačními programy členských států a nařízeními o jednotlivých fondech, tedy Evropském regionální rozvojovém fondu, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti. Na základě strategických zásad budou členské státy formulovat své vlastní strategické priority politiky soudržnosti, které se stanou součástí „lisabonských“ národních akčních programů pro růst a zaměstnanost.

Strategické zásady by mohly členským státům a zejména jejich regionům pomoci s přípravou programů politiky soudržnosti tak, aby i za situace, kdy se Evropské radě nepodařilo schválit financování EU v dalším rozpočtovém období, nezůstaly ve vzduchoprázdnu.

V návaznosti na dohodnuté priority se zásady soustřeďují na tři věcné okruhy:

Zásada 1: Změnit Evropu na místo, které je atraktivnější pro investice a práci (zejména rozvojem potřebné infrastruktury);

Zásada 2: Znalosti a inovace pro hospodářský růst a investice do vědy a výzkumu, podpora investic a podnikání; rozvoj informační společnosti pro všechny, usnadnění přístupu k finančním zdrojům;

Zásada 3: Větší počet a lepší pracovní místa (lepší sociální systémy, zvyšování adaptability a flexibility účastníků volného trhu)

Zásady rovněž věnují zvláštní pozornost teritoriální soudržnosti a spolupráci. Uznávají přínos měst z hlediska hospodářského růstu a zaměstnanosti, podporují hospodářskou diverzifikaci zemědělských oblastí a zkvalitňují přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráci. Smyslem zásad není předepisovat daná řešení, ale pouze ukazovat členským státům a především regionům možné cesty k naplňování priorit. O definitivní podobě zásad bude rozhodovat Rada jednomyslným hlasováním, a to až poté, co se jí – snad – podaří shodnout na Finančních perspektivách na léta 2007–2013.

2. 1. 2 Budoucnost politiky soudržnosti po zasedání Evropské rady

Na přednášce v Centru evropských politických studií v Bruselu se komisařka Danuta Hübnerová zamyslela o důsledcích neúspěchu zasedání Evropské rady při pokusu o přijetí finančních perspektiv na léta 2007–2013. Problémy při jednání nenastaly na straně distribuce výdajů, ale při pokusu o vyjasnění příjmové stránky. Zároveň ale výdaje na politiku soudržnosti, ačkoli nebyly samy součástí problémy, jsou jedním z klíčů k jeho řešení. Poslední návrh lucemburského předsednictví nebyl z daleka ideální, protože byl postaven na rozsáhlých škrtech ve výdajích v porovnání s původními návrhy Komise. Závazky v něm byly stanoveny na úroveň 1,06 % hrubého národního důchodu namísto Komisí navrhovaných 1,24 %. V určitém směru však byl tento návrh uspokojivý. Zejména proto, že podstatné prvky reformy politiky soudržnosti navržené Komisí v červenci 2004 zůstaly v podstatě nedotčené.

Dohoda o řešení finančního plánu je přitom pro další fungování politiky soudržnosti naprosto klíčová a je potřeba, aby jí bylo dosaženo co možná nejdříve. Mezi schválením finanční perspektivy a zahájením prvního projektu s podporou ze fondů EU totiž musí být dokončena a schválena nová nařízení o politice soudržnosti (to potrvá minimálně tři měsíce), přijaty strategické zásady Společenství (až šest měsíců), načež budou členské státy dalších pět měsíců předkládat své strategické rámce a operační programy a další čtyři měsíce bude Komise tyto programy kontrolovat a schvalovat. To dohromady činí zhruba osmnáct měsíců, za předpokladu, že v žádné ze jmenovaných fází nedojde k výraznému zpoždění. A otázkou zůstává, v jaké podobě bude nakonec rámcový rozpočet schválen – pokud by došlo k zásadním změnám, bude potřeba dosavadní plány možná i výrazně přehodnotit. Schvalování národních operačních programů může přirozeně trvat déle než minimální čtyři měsíce – stačí, aby některé z nich nevyhověly z nejrůznějších důvodů hned na poprvé stanoveným podmínkám.

V mnoha členských státech způsobí zpoždění se schvalováním finančních perspektiv dalekosáhlé problémy s veřejnými financemi. Financování a spolufinancování projektů podpořených z evropských fondů znamená obrovské transfery finančních prostředků ze státního rozpočtu a nejistota kolem finančních perspektiv znamená nejistotu v celém procesu plánování vládních výdajů, přitom ve třech zemích (Estonsku, Lotyšsku a Litvě) přesahují roční výdaje na politiku soudržnosti včetně národního spolufinancování 17 % primárních vládních výdajů a ve čtyřech dalších je to asi 12 až 13 procent (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Slovensko). Je přirozeně velmi obtížné plánovat investice takového rozsahu bez přesného povědomí o tom, kdy a kolik finančních prostředků je možno očekávat.

Pokud jde o nadcházející nové kolo jednání o budoucnosti politiky soudržnosti, je podle komisařky Hübnerové podstatné, aby končený návrh zaručoval silnou politiku soudržnosti po celé EU. Není možné koncentrovat fondy pouze na nejchudší regiony a členské státy více, než jak to navrhoval původní návrh Evropské komise. V posledním kompromisním návrhu lucemburského předsednictví měl cíl „Konvergence“ určený pro nejchudší regiony využívat 82 % celkového rozpočtu politiky soudržnosti, což je o málo více, než původně navrhovala Komise. Navíc nové členské státy už nyní dostávají z prostředků politiky soudržnosti zhruba 4 % svých ročních HDP. Tuto podmínku stanovilo zasedání Evropské rady v Berlíně v roce 1999, aby se zajistilo, že strukturální transfery budou absorbovány efektivně a bezpečně, s maximálním mikroekonomickým efektem a minimálním dopadem na makroekonomickou stabilitu. Komisařka Hübnerová se obává, že ti, kdo hovoří o potřebě větší „koncentrace“, nemluví o zvyšování pomoci nejchudším regionům, ale prostě jen o snížení pomoci některým jiným. Ve skutečnosti však nejobtížnějším úkolem zůstává soudržnost v nikoli nejchudších regionech a mezi nimi, protože mnohé z těchto oblastí musí překonat významné překážky, aby dosáhly hospodářského růstu bez cizí pomoci a vyrovnaly se s nezaměstnaností. To je

hlavní náplní druhého cíle nové politiky soudržnosti nazvaného „regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“. Investice pod tímto cílem by neměly směřovat do konkrétních změn, ale povzbuzovat kapacity pro samostatné provádění těchto změn. Poslední cíl politiky hospodářské a sociální soudržnosti se zaměřuje na „teritoriální spolupráci“, tedy spolupráci přes regionální hranice, uvnitř transnárodních zón a v sítích regionů po celé Unii – zůstává rovněž podstatnou částí celého balíku. Přeshraniční podstata projektů pod touto kapitolou dodává Evropské unii přidanou hodnotu. Pokud jde o škrty v rozpočtu, u tohoto cíle už zřejmě není kam ustupovat.

Nedávno schválené strategické zásady (viz kapitolu 2.1.1) by měly napomoci lepšímu integrování priorit Společenství do národních a regionálních rozvojových programů a propojení politiky soudržnosti a ostatních nástrojů hospodářské a sociální politiky EU, jako jsou obecné směry a Evropská strategie zaměstnanosti. Kromě strategických zásad připravuje Generální ředitelství pro regionální politiku EK několik dalších iniciativ. Především chceme společně s řídicími orgány v členských státech a regionech přesvědčivě ukazovat, že vynaložené peníze ze společného rozpočtu jsou užívány řádně, a pokud by se o tom vyskytly nějaké pochybnosti, Komise urychleně sjedná nápravu.

Další snaha bude směřovat k usnadnění partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem financovaným částečně z politiky soudržnosti, které by mohlo pomoci povzbudit další zdroje růstu a zaměstnanosti. V současné době se vytváří nástroj pro technickou pomoc ve spolupráci s Evropskou investiční bankou, která posílila přípravu programu, zejména ve členských státech, které čerpají pomoc z Fondu soudržnosti. Cílem je zajistit vysoce kvalitní projekty prostřednictvím lepšího využívání finančních a technických expertních zkušeností, kvalitní hodnotící postupy a přístup k širší škále zdrojů financování včetně partnerství veřejného a soukromého sektoru. Zároveň se spolu s EIB připravuje mikrozařízení pro malé podniky, financované kombinací grantů a půjček. Oficiálně budou zde naznačené nástroje představeny Radě EU v říjnu a listopadu na velké konferenci o regionální politice, které se zúčastní rovněž zástupci Evropské banky pro rekonstrukci a rozvoj a Světové banky.

2. 2 Průmysl a podnikání

2. 2. 1 Inovační politika – klíč ke evropské konkurenceschopnosti

Generální ředitelství Evropské komise pro podnikání zavádí novou iniciativu European TrendChart on Innovation, která má pomáhat zavádět inovace v evropských podnicích.

Iniciativa je řízena skupinou manažerů z různých členských států EU a sestává ze tří stavebních bloků:

- průzkum inovační politiky, který má shromáždit informace o opatřeních inovační politiky v Evropě
- Evropská tabulka inovací (European Innovation Scoreboard), která poskytuje agregované statistické údaje, které slouží k porovnání a analýze inovační výkonnosti jednotlivých států
- Přehledy inovační politiky, které odpovědnému managementu nabízejí příklady „dobré praxe“ v rámci série seminářů.

Průzkum inovační politiky probíhá průběžně ve všech 25 členských státech EU, třech kandidátských státech a dvou přidružených zemích. Zkoumaná opatření se liší podle významu, který v daném státě mají, sahají od podpůrných programů s omezenou dobou trvání, nové

předpisy a zákonné úpravy relevantní pro inovace až po trvalé struktury jako jsou technické rady, observatoře apod.). Výsledky průzkumu jsou zveřejňovány na webové stránce [TrendChart](#) a prostřednictvím jeho periodických publikací.

Databáze TrendChart obsahuje informace o politických opatřeních, novinkovou službu a kontakty na organizace a jednotlivce zapojené do inovační politiky. S roční periodicitou vydává TrendChart analýzy a shrnutí posledního vývoje, které mají především tyto tři formy:

- výroční zprávy o jednotlivých zemích
- výroční syntetické zprávy
- zprávy pro aktuální seminář.

Evropská tabulka inovací (European Innovation Scoreboard) jse snaží reagovat na požadavky zasedání Evropské rady v Lisabonu a nabízí přehled o evropské inovační výkonnosti na základě průběžné analýzy 17 indikátorů ve čtyřech politických oblastech:

- tvorba znalostí
- transfer technologií
- financování inovací
- výstupy inovací

Innovation Soccerboard je aktualizována s roční periodicitou.

Podpora vzdělávání tvoří třetí stavební blok TrendChartu realizuje na základě přehledů, které analyzují inovační politiky v jednotlivých členských státech a formulují příklady dobré praxe, které jsou dále rozbírány na praktických seminářích.

2.3 Energetika

2.3.1 Evropská komise připravuje novou environmentální strategii:

Evropská komise dala najevo, že svůj tradiční zelený kurs nehodlá v budoucnu opustit. Se souhlasem ostatních členů Evropské komise představí komisař pro životní prostředí Stavros Dimas ve druhé polovině letošního roku sedm nových environmentálních iniciativ, které se budou týkat vyšších standardů na kvalitu ovzduší, ochrany mořského prostředí, regulace používání pesticidů, udržitelného využívání surovin, snižování produkce odpadu a vyšších nároků na recyklaci, kvality půdy a kvality městského prostředí.

Dimasův návrh Evropskou komisi názorově rozdělil. Například jen jeho plán na zvýšení kvality ovzduší by podstatnou měrou zatížil podniky ze širokého spektra sektorů od energetiky a automobilového průmyslu přes dopravu po zemědělství. Odhady dopadů na podnikovou sféru se pohybují kolem 12 miliard eur do roku 2020. Předseda Evropské komise José Manuel Barroso pozval ostatní komisaře k debatě, neboť Dimasův balíček opatření potenciálně ohrožuje cíle, které si současná Komise vytkla – tedy snížení legislativního zatížení evropské ekonomiky.

Proti novému Dimasovu návrhu se kromě předsedy Barrosa postavil komisař pro průmysl a podnikání Günter Verheugen, který navrhuje, aby se Komise zaměřila především na vynuocování již existující legislativy. Jeho hlas podpořil i komisař pro vnitřní trh Charlie McCreevy. Ne všichni liberálové z Evropské komise však byli proti návrhu. Například Neelie Kroesová, nizo-

zemská komisařka pro hospodářskou soutěž, byla jednou z většiny komisařů, kteří Dimasovy návrhy na zlepšení standardů ochrany životního prostředí podpořili.

Stavros Dimas argumentuje tím, že zlepšením kvality ovzduší lze omezit předčasná úmrtí v Evropě o 350 000 případů ročně, čímž by se ušetřil zhruba čtyřnásobek částky odhadované jako finanční dopad nové legislativy na podniky a spotřebitele. Ostatní komisaři jsou přesvědčení, že Dimas vyslyší a zohlední Verheugenovo nabádání ke zmírnění environmentálních limitů. Původní plán snížit znečištění ovzduší pevnými částicemi o 80 % proto bude před podzimním zasedáním Evropské komise pravděpodobně revidován a zmírněn. Dimasův plán dále předpokládá zpřísnění emisních limitů pro automobily, malá spalovací zařízení, čerpací stanice pohonných hmot, lodě a letadla a zavedení nových schémat pro nakládání se starými automobily.

Pozn.: Evropská environmentální agentura vydala novou zprávu o možnostech snížení emisí oxidu uhličitého v EU až o 40 % do roku 2030. Podle EEA je největším znečišťovatelem energetický sektor, který je zodpovědný za zhruba 80 % emisí CO₂. Větší část ze 40 % redukce emisí je podle EEA možné provést v EU a zbytek v rámci mezinárodního obchodu s emisemi. EEA varuje, že emise se od roku 2000 v EU zvyšují a že současné politiky povedou k dalšímu zvyšování emisí až o 14 % v roce 2030 (oproti 1990). EU se podle EEA potřebuje zbavit environmentálně pomýlených dotací do energetiky. V evropské patnáctce dosáhly v roce 2001 dotace do energetiky 29 miliard eur a z této částky šlo 73 % na podporu fosilních paliv.

Také výbor Evropského parlamentu pro energetiku a průmysl o své vlastní iniciativě vydal objemnou zprávu, která doporučuje zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie (OZE). Zpráva nastiňuje 21 technologií (analogie s 21. stoletím) jak využívat OZE ve všech geografických oblastech a při rozličných způsobech využití energie. Zpráva doporučuje mimo jiné závazné cíle včetně 25 % podílu OZE na energetické spotřebě EU v roce 2020. Zpráva výboru bude představena plénu EP letos v září.

Do třetice, Evropská komise zahájila ofenzívu v oblasti propagace udržitelných energetických zdrojů. Komisař Piebalgs v červenci oficiálně zahájil čtyřletou komunikační kampaň Komise, která má za cíl zvýšit povědomí evropské veřejnosti o udržitelné energii a maximálně zviditelnit veřejné i soukromé iniciativy v oblasti OZE. Kampaň se bude sestávat z řady slavnostních událostí jako je například výroční konference spojená s udílením ocenění Sustainable Energy Prize. Komise vyčlenila na financování kampaně celkem 3,7 milionu eur.

2. 4 Chemický průmysl

2. 4. 1 REACH prokazuje, že je efektivní a životaschopný

Evropský chemický průmysl realizoval dosud bezpříkladný pilotní projekt, jehož smyslem mělo být prověřit navržený systém registrace, hodnocení a povolování chemikálií (REACH). V praktických podmínkách to znamená, že po několika málo zjednodušeních, vyjasněná a úpravách jako právní texty navržené už v říjnu 2003, tak i interní procedury firem a úřadů mohou v praxi fungovat. Výsledky pilotního projektu SPORT (Strategic Partnership on REACH Testing) byl proveden s pomocí Evropské komise a členských států. Jeho závěry byly publikovány 5. července a umožnily různým dotčeným stranám překonat „psychologickou bariéru“, která je až dosud od systému REACH odrazovala. Stalo se tak poté, co byla před dvěma

měsíci odstraněna „finanční bariéra“ – tedy obava z přílišné finanční zátěže zejména pro malé a střední podniky.

Cílem projektu bylo otestovat předběžnou registraci, registraci a hodnocení souborů chemických produktů tak, jak je definuje systém REACH v reálných podmínkách. Chemické produkty byly rozděleny do osmi subkategorií, které pokrývaly 8 produktových kategorií. V konkrétních podmínkách se znovu prokázala složitost právního textu a potřeba zjednodušit a vyjasnit určité pojmy včetně zvláštní citlivost malých a středních podniků. Úkoly a kompetence všech zúčastněných stran je rovněž třeba vyjasnit, zejména pokud jde o budoucí agendu pro chemické produkty. Zástupci chemického průmyslu jsou přesvědčeni, že dříve, než dojde k plné aplikaci nařízení o REACH, je třeba vytvořit velmi jasné a přesné pokyny a jakýsi „uživatelský manuál“ pro chemický sektor.

Celkový závěr projektu je takový, že systém REACH je životaschopný, pro hladké zavedení do praxe však bude vyžadovat ještě mnoho dodatečných opatření a doplňkových nástrojů.

2. 5 Zemědělství

2. 5. 1 Komise přijala Strategické zásady pro rozvoj venkova v letech 2007–2013

Evropská komise přijala strategické zásady pro rozvoj venkova. Na základě politické shody na Radě ministrů zemědělství na novém nařízení o rozvoji venkova, ke které došlo 20. června, tyto zásady zakládají strategický přístup a řadu možností, které mohou členské státy využít ve svých národních programech rozvoje venkova. Od zahájení reformy Společné zemědělské politiky hraje rozvoj venkova stále významnější roli při napomáhání venkovským oblastem vyrovnat se problémy, které přináší 21. století. Venkovské oblasti tvoří 90 procent rozšířené EU a nové nařízení rozšiřuje možnosti využití financování rozvoje venkova k podpoře růstu a vytváření pracovních příležitostí v zemědělských oblastech, a to v souladu s lisabonskou strategií, a zvyšovat udržitelnost v souladu s göteborgskými cíly udržitelného rozvoje.

Rozvoj venkova v období 2007–2013 se zaměří na tři oblasti v souladu se „třemi osami“ opatření, která zavádí nové nařízení o rozvoji venkova: jedná se o zlepšení konkurenceschopnosti zemědělců a lesníků; životní prostředí a ochranu krajiny; zlepšování kvality života a diverzifikace venkovské ekonomiky. Čtvrtá osa je založena na zkušenostech s programem LEADER, který dává možnost rozvíjet venkov směrem zdola nahoru.

Pro každý soubor priorit byly navrženy klíčové akce: členské státy si musí připravit své vlastní národní strategie rozvoje venkova na základě šesti strategických zásad Společenství, které mají pomoci:

- identifikovat oblasti, kde může finanční podpora EU rozvoji venkova přinést nejlepší výsledky z hlediska EU
- poskytnout spojení k hlavním prioritám EU (Lisabon, Göteborg)
- zajistit konzistenci s ostatními politikami EU, zejména politikou soudržnosti a ochrany životního prostředí
- doprovodit zavedení nové tržně orientované Společné zemědělské politiky a nezbytnou restrukturalizaci, která zahrne jako staré, tak i nové členské státy.

Vlastní zásady jsou:

1. Zlepšování konkurenceschopnost zemědělského a lesnického sektoru
2. Zlepšování životního prostředí a krajiny
3. Zlepšování kvality života ve venkovských oblastech a posilování diverzifikace
4. Budování místní kapacity pro zaměstnanost a diverzifikaci
5. Transformování priorit do programů
6. Komplementarita mezi jednotlivými nástroji Společenství

3 Finanční nástroje regionální politiky v České republice

3.1 Strukturální fondy

3.1.2 Přehled dosavadního průběhu vyhlášení výzev k předkládání žádostí o financování projektů

Operační program Průmysl a podnikání

Statistika čerpání dotací a zvýhodněných úvěrů z programů OP PP

Ke dni 28. 7. 2005 byla přiznána dotace 232 projektům* v celkové hodnotě 1 777 785 300 Kč; byly uzavřeny úvěrové smlouvy u 687 projektů v celkové hodnotě 717 482 299,56 Kč.

Tabulka 1: Souhrnná tabulka podaných žádostí a udělených dotací nebo úvěrů podle krajů a programů

kraj / program	Prosperita	Reality	Školící střediska	Klasy	Rozvoj	Marketing	Inovace	Úspory energie	Obnovitelné zdroje energie	Start	Kredit	Celkem
Jihočeský kraj	2 (0)–1	4 (0)–1	2 (0)–1	1 (0)–0	54 (31)–6	3 (0)–1	16 (9)–0	0 (0)–0	2 (0)–0	37 (0)–29	28 (4)–15	149 (44)–54
Jihomoravský kraj	5 (1)–1	11 (4)–0	2 (0)–0	1 (0)–1	87 (66)–13	24 (2)–9	34 (10)–4	0 (0)–0	2 (0)–1	58 (2)–49	45 (12)–21	269 (97)–99
Karlovarský kraj	0 (0)–0	1 (1)–0	0 (0)–0	3 (0)–2	18 (11)–2	0 (0)–0	7 (1)–0	1 (0)–1	0 (0)–0	10 (0)–8	14 (0)–13	54 (13)–26
Královéhradecký kraj	0 (0)–0	10 (4)–0	0 (0)–0	1 (0)–1	43 (29)–8	10 (1)–5	20 (10)–3	2 (1)–0	1 (0)–0	33 (2)–27	40 (9)–26	160 (56)–70
Liberecký kraj	0 (0)–0	4 (1)–1	1 (1)–0	1 (0)–1	25 (15)–2	10 (0)–5	9 (1)–1	0 (0)–0	2 (0)–0	17 (1)–14	18 (3)–12	87 (22)–36
Moravskoslezský kraj	1 (0)–1	19 (1)–3	2 (2)–0	7 (3)–3	60 (40)–7	15 (1)–8	23 (6)–1	0 (0)–0	1 (1)–0	158 (10)–135	74 (30)–38	360 (94)–196
Olomoucký kraj	1 (1)–0	12 (1)–1	1 (0)–0	1 (0)–0	55 (26)–14	16 (1)–9	16 (8)–0	0 (0)–0	0 (0)–0	25 (2)–22	31 (7)–20	158 (46)–66
Pardubický kraj	1 (1)–0	5 (0)–1	5 (0)–1	1 (0)–1	58 (33)–9	22 (0)–6	16 (6)–2	0 (0)–0	0 (0)–0	13 (0)–13	46 (10)–31	167 (50)–64
Plzeňský kraj	1 (0)–0	32 (18)–11	0 (0)–0	0 (0)–0	28 (21)–5	9 (0)–3	10 (3)–1	1 (0)–0	1 (0)–0	12 (1)–11	52 (7)–35	146 (50)–66
Středočeský kraj	0 (0)–0	7 (0)–1	3 (0)–0	1 (0)–1	79 (31)–17	19 (3)–7	33 (11)–0	2 (0)–0	0 (0)–0	26 (2)–21	51 (18)–21	221 (65)–68
Ústecký kraj	1 (0)–0	4 (1)–0	1 (0)–0	0 (0)–0	36 (24)–1	7 (0)–4	9 (2)–0	0 (0)–0	3 (1)–0	42 (4)–31	27 (2)–12	130 (34)–48
Vysočina	0 (0)–0	4 (2)–0	0 (0)–0	0 (0)–0	52 (26)–10	11 (0)–7	11 (5)–1	1 (0)–1	0 (0)–0	28 (2)–22	29 (8)–16	136 (43)–57
Zlínský kraj	1 (0)–0	15 (3)–2	3 (1)–0	1 (0)–0	60 (39)–8	36 (9)–13	16 (6)–0	1 (0)–1	3 (1)–0	18 (2)–15	41 (9)–30	195 (70)–69
Neurčeno	0 (0)–0	0 (0)–0	0 (0)–0	0 (0)–0	3 (0)–0	0 (0)–0	0 (0)–0	0 (0)–0	0 (0)–0	0 (0)–0	0 (0)–0	3 (0)–0
Celkem	13 (3)–3	128 (36)–21	20 (4)–2	18 (3)–10	658 (392)–102	182 (17)–77	220 (78)–13	8 (1)–3	15 (3)–1	477 (28)–397	496 (119)–290	2235 (684)–919

Pozn.: První číslo udává celkový počet podaných žádostí. V závorce je uveden počet zamítnutých a vyřazených žádostí (např. pro nesplnění formálních kritérií, odstoupení žadatele atd.). Poslední číslo udává počet přiznaných dotací a zvýhodněných úvěrů, ostatní projekty procházejí hodnocením. Údaje v tabulce jsou pravidelně aktualizovány.

Program	Výzva	Priorita	Zprostředkující subjekt	Začátek předkládání projektů	Uzávěrka
OP PP	1.	celkem 11 programů (PROSPERITA, REALITY, ŠKOLICÍ STŘEDISKA, KLAstry, START, KREDIT, ROZVOJ, MARKETING, INOVACE, ÚSPORY ENERGIE, OBNOVITELNÉ ZDROJE)	Ministerstvo průmyslu a obchodu	1. 7. 2004	do odvolání

Operační program Rozvoj lidských zdrojů

Program	Výzva	Priorita	Zprostředkující subjekt	Začátek předkládání projektů	Uzávěrka
OP RLZ	1.	1.1 – Posílení aktivní politiky zaměstnanosti	MPSV, odbor trhu práce	6. 1. 2005	25. 3. 2005
OP RLZ	1.	1.1 – Posílení aktivní politiky zaměstnanosti při zaměstnávání uchazečů a zájemců o zaměstnání	Úřady práce	25. 1. 2005	7. 4. 2005
OP RLZ	1.	2.1 – Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí	Ministerstvo práce a sociálních věcí	3. 1. 2005	11. 3. 2005
OP RLZ	1.	2.1 – Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí	Ministerstvo práce a sociálních věcí	3. 1. 2005	11. 3. 2005
OP RLZ	1.	2.1 – Vzdělávání poskytovatelů a zadavatelů v oblasti sociálních služeb a Integrace specifických cílových skupin	MPSV, odbor sociálních služeb	17. 12. 2004	11. 3. 2005
OP RLZ	1.	2.1 – Začleňování skupin ohrožených sociální exkluzí	MPSV, odbor 42	22. 12. 2004	18. 3. 2005
OP RLZ	1.	3.1 – Zkvalitňování vzdělávání na školách a školských zařízeních	MŠMT, odbor pro zajištění administrace ESF v regionálním školství	24. 1. 2005	1. 4. 2005
OP RLZ	1.	4.1 – Adaptabilita a podpora konkurenceschopnosti podniků a organizací	Úřady práce	15. 2. 2005	25. 4. 2005
OP RLZ	1.	4.1 – Adaptabilita a podpora konkurenceschopnosti podniků a organizací	MPSV SSZ	15. 2. 2005	29. 4. 2005
OP RLZ	1.	2.2 – Podpora rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce	MPSV, odbor trhu práce	22. 12. 2004	11. 3. 2005
OP RLZ	1.	3.2 – podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje	MŠMT ČR	24. 1. 2005	4. 4. 2005
OP RLZ	1.	4.2 – Specifické vzdělávání	Ministerstvo životního prostředí	26. 11. 2004	31. 1. 2005
OP RLZ	1.	4.2 – Specifické vzdělávání	Ministerstvo životního prostředí	26. 11. 2004	31. 1. 2005
OP RLZ	1.	4.2 – Síť environmentálních informačních a poradenských center	MŽP	26. 11. 2004	31. 1. 2005
OP RLZ		4.2 – GS Profese	MPO	31. 3. 2005	13. 6. 2005
OP RLZ		2.3 – Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb	NROS	10. 1. 2005	18. 3. 2005
OP RLZ		3.3 – Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání	Karlovarský kraj	29. 3. 2005	31. 5. 2005
OP RLZ		3.3 – Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání	Ústecký kraj	15. 4. 2005	10. 6. 2005
OP RLZ		3.3 – Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání	Jihomoravský kraj	11. 4. 2005	10. 6. 2005

OP RLZ		3.3 – Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání	Kraj Vysočina	19. 4. 2005	24. 6. 2005
OP RLZ		3.3 – Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání	Kraj Vysočina	19. 4. 2005	24. 6. 2005
OP RLZ		3.3 – Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání	Královehradecký kraj	10. 6. 2005	5. 8. 2005
OP RLZ		4.2 – Specifické vzdělávání – Síť environmentálních informačních a poradenských center	MPSV, MŽP	22. 6. 2005	5. 9. 2005
OP RLZ	2.	1.1 – Podpora aktivní politiky zaměstnanosti	Olomoucký kraj	7. 7. 2005	2. 9. 2005

Operační program infrastruktura

Program	Kolo	Priorita	Zprostředkující subjekt	Začátek předkládání projektů	Uzávěrka
OP I	1.	1. Modernizace a rozvoj dopravní infrastruktury	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	1.1 – Modernizace tratí celostátního významu a důležitých železničních uzlů	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	1.2 – Výstavba a modernizace silnic I. třídy	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	1.3 – Modernizace civilních letišť nadregionálního významu	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	1.4 – Výstavba přístavní infrastruktury a modernizace vodních cest	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	2. Snížení negativních důsledků dopravy na životní prostředí	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	2.1 – Realizace ochranných opatření na dopravní síti k zabezpečení ochrany životního prostředí	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	2.2 – Podpora kombinované dopravy	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	2.3 – Podpora zavádění alternativních paliv	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	2.4 – Studijní a výzkumné projekty k zabezpečování problematiky zlepšení životního prostředí z hlediska dopravy	Ministerstvo dopravy	26. 6. 2004	30. 9. 2006
OP I	1.	3. Zlepšování environmentální infrastruktury	Státní fond životního prostředí	26. 5. 2004	30. 7. 2005
OP I	2.	3. Zlepšování environmentální infrastruktury	Státní fond životního prostředí	3. 1. 2005	15. 3. 2005
OP I	2.	3.1 – Obnova environmentál-	Státní fond život-	3. 1. 2005	15. 3. 2005

		ních funkcí území	ního prostředí		
OP I	2.	3.3 – Zlepšování infrastruktury ochrany ovzduší	Státní fond životního prostředí	3. 1. 2005	15. 3. 2005
OP I	2.	3.4 – Nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží	Státní fond životního prostředí	3. 1. 2005	15. 3. 2005

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

Šesté kolo pro příjem žádostí o podporu z Operačního programu Zemědělství

Ministr zemědělství Petr Zgarba vyhlásil 19. 7. šesté kolo příjmu žádostí o finanční pomoc z Operačního programu Zemědělství, tedy již třetí kolo roku 2005.

Žadatelé mohou předkládat své žádosti od 9. do 26. srpna 2005 do 12.00 hodin na sedmi regionálních odborech Státního zemědělského intervenčního fondu.

V rámci tohoto kola příjmu žádostí budou přijímány projekty pro následující opatření, podopatření či investiční záměry:

- podopatření 1.1.1 Investice do zemědělského majetku a podpora mladým začínajícím zemědělcům, investiční záměr b) racionalizace a přestavba stávajících zařízení v chovu nosnic. Předpokládaný objem finanční podpory pro toto podopatření činí cca 54 mil. Kč z veřejných prostředků, tj. z fondů EU a spolufinancování z národního rozpočtu.
- podopatření 2.1.2. Obnova potenciálu a zachování zemědělské krajiny. Předpokládaný objem finanční podpory činí cca 60 mil. Kč z veřejných prostředků.
- opatření 2.3. Rybářství. Zde činí předpokládaný objem podpory cca 130 mil. Kč z veřejných prostředků.

Pro podopatření 2.1.1. Pozemkové úpravy se příjem žádostí vyhlašuje v termínu od 9. do 19. srpna 2005 do 12. hodin. Pro toto podopatření předpokládáme finanční podporu ve výši přibližně 440 mil. Kč z veřejných prostředků.

Aktualizované znění Pravidel pro žadatele o finanční pomoc z OP Zemědělství je k dispozici v elektronické podobě na internetové adrese ministerstva zemědělství www.mze.cz v záložce Dotace a programy / Operační program Zemědělství / Vše pro žadatele, případně v záložce Dotace a programy / Operační program Zemědělství / LEADER+.

Kontakt na regionální odbory SZIF:

Praha – ředitel Ing. Zdeněk Procházka; Slezská 7, 120 56 Praha 2, tel.: 227 010 460

České Budějovice – ředitel Ing. Jiří Chmel; Rudolfovska 80, 370 13 České Budějovice, tel.: 387 693 321

Ústí n. Labem – ředitel Ing. Karel Sekáč; Masarykova 19/275, 400 03 Ústí nad Labem, tel.: 475 651 151

Hradec Králové – ředitel Ing. Petr Buchal; Ulrichovo nám. 810, 500 02 Hradec Králové, tel.: 495 070 301

Brno – ředitel Ing. Alois Jakl; Kotleřská 53, 602 00 Brno, tel.: 541 428 012

Olomouc – ředitel Ing. Lubomír Faltýnek; Blanická 1, 772 00 Olomouc, tel.: 585 526 511

Opava – ředitel Ing. Pavel Jaroš; Horní nám. 2, 746 57 Opava, tel.: 553 696 135

Program	Kolo	Priorita	Zprostředkující subjekt	Začátek předkládání projektů	Uzávěrka
OP RVMZ	1.	1.1.1. Podpora zemědělství, zpracování zemědělských produktů a lesnímu hospodářství / Investice do zemědělského majetku a podpora mladým začínajícím zemědělcům	Ministerstvo zemědělství	31. 5. 2004	25. 6. 2004
OP RVMZ	1.	2.1.1 Pozemkové úpravy	Ministerstvo zemědělství	31. 5. 2004	25. 6. 2004
	2.	1.1 Investice do zemědělského majetku / zemědělských podniků 1.2 Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing 1.3 Lesní hospodářství 2.1 Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí (kromě podopatření Rozvoj venkova (podopatření typu LEADER+) 2.3 Rybářství	Ministerstvo zemědělství	19. 7. 2004	31. 8. 2004
OP RVMZ		2.1.4 Rozvoj venkova (podopatření typu LEADER+) Investiční záměr b): 1. skupina – realizace strategie – předkladatel projektu	Státní zemědělský intervenční fond v Praze	11. 10. 2004	5. 11. 2004
OP RVMZ	1.	Investiční záměr c): 2. skupina – osvojování schopností	regionální odbory Státního zemědělského intervenčního fondu v Praze	24. 11. 2004	21. 12. 2004
OP RVMZ	5.	různé priority	SZIF	14. 3. 2005	8. 4. 2005
OP RVMZ	5.	1.3.4. Zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd	SZIF	14. 3. 2005	31. 5. 2005
OP RVMZ	6.	1.1.1 Investice do zemědělského majetku a podpora mladým začínajícím zemědělcům	SZIF	9. 8. 2005	26. 8. 2005
OP RVMZ	6.	2.1.2. Obnova potenciálu a zachování zemědělské krajiny	SZIF	9. 8. 2005	26. 8. 2005
OP RVMZ	6.	2.3. Rybářství	SZIF	9. 8. 2005	26. 8. 2005
OP RVMZ	6.	2.1.1. Pozemkové úpravy	SZIF	9. 8. 2005	19. 8. 2005

Společný regionální operační program

Program	Výzva	Priorita	Zprostředkující subjekt	Začátek předkládání projektů	Uzávěrka
SROP	1.	4. Rozvoj cestovního ruchu	Ministerstvo pro místní rozvoj	3. 5. 2004	30. 7. 2004
SROP	1.	2.1.1. Rozvoj regionální dopravní infrastruktury	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 6. 2004	30. 7. 2004
SROP	1.	2.1.2. Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 6. 2004	30. 7. 2004
SROP	1.	4.2.2. Podpora regionální a místní infrastruktury cestovního ruchu pro veřejný sektor a nestátní neziskové organizace	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 6. 2004	30. 7. 2004
SROP	1.	3.1. Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 6. 2004	30. 7. 2004
SROP	1.	2.2. Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 6. 2004	30. 7. 2004
SROP	1.	2.3 Regenerace a revitalizace vybraných měst	Ministerstvo pro místní rozvoj	1. 6. 2004	31. 8. 2004
SROP	1.	„Projekty pro Evropy“ – Dotace na přípravu projektů pro SROP	Ministerstvo pro místní rozvoj	červenec 2004	31. 8. 2004
SROP	2.	2.1.1. Rozvoj regionální dopravní infrastruktury	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 10. 2004	30. 11. 2004
SROP	2.	2.1.2. Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 10. 2004	30. 11. 2004
SROP	2.	4.2.2. Podpora regionální a místní infrastruktury cestovního ruchu pro veřejný sektor a nestátní neziskové organizace	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 10. 2004	30. 11. 2004
SROP	2.	3.1. Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 10. 2004	30. 11. 2004
SROP	2.	2.2. Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech	Regionální rady regionů soudržnosti	1. 10. 2004	30. 11. 2004
SROP	3.	1. – 4. (Regionální IP SROP)	Ministerstvo pro místní rozvoj	1. 2. 2005	31. 3. 2005
SROP	3.	4.1.1 – Podpora nadregionálních služeb cestovního ruchu	Ministerstvo pro místní rozvoj	2. 5. 2005	30. 6. 2005
SROP	3.	4.2.1 – Podpora nadregionální infrastruktury cestovního ruchu	Ministerstvo pro místní rozvoj	2. 5. 2005	30. 6. 2005
SROP	4.	2.1 – rozvoj dopravy v regionech	Ministerstvo pro místní rozvoj	1. 6. 2005	27. 7. 2005
SROP	4.	3.1 – Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů	Ministerstvo pro místní rozvoj	1. 6. 2005	27. 7. 2005
SROP	4.	4.2 – Infrastruktura cestovního ruchu	Ministerstvo pro místní rozvoj	1. 6. 2005	27. 7. 2005

3. 2 Fond soudržnosti

3. 2. 1 Meziresortní řídicí výbor Fondu soudržnosti se usnesl na odeslání 20 projektů do Bruselu – Fond soudržnosti podpoří životní prostředí i dopravu v ČR

Řídicí výbor Fondu soudržnosti na svém zasedání rozhodl o žádostech na podporu životního prostředí a dopravy za více než 200 milionů Euro. Projekty se soustředí především na řešení vodohospodářských a kanalizačních problémů a transevropských dopravních sítí.

Meziresortní řídicí výbor Fondu soudržnosti, který zasedal na Ministerstvu pro místní rozvoj ČR 4. července 2005, schválil odeslání dvaceti žádostí Evropské komisi. O podporu z prostředků EU v oblasti životního prostředí se uchází devatenáct žádostí. Pokud budou tyto žádosti schváleny Evropskou komisí, patnáct z nich pojme alokaci v celkové výši 199 milionů Euro. Zbylým čtyřem projektům budou prostředky, po schválení Evropskou komisí, uvolněny až v následujícím programovacím období 2007–2013. V sektoru dopravy byl odeslán jeden projekt s alokací 19,6 milionů Euro.

V sektoru životního prostředí:

Střední Pomoraví – výstavba a rekonstrukce vodohospodářské infrastruktury, dostavba a rekonstrukce kanalizace a rek. ČOV

Revitalizace povodí Olše – I. etapa – rekonstrukce a výstavba kanalizace a výstavba 4 ČOV

Šlapanicko – Čistá Říčka a Rakovec – výstavba kanalizace

Rekonstrukce stávajících a výstavba nových stok a zajištění množství a jakosti pitné vody v regionu Jihlavsko

Novostavba veřejné splaškové kanalizace a objektu ČOV v Kravařích –

Zlínsko – čištění odpadních vod pro Evropu

Labe – Loučná, dostavba kanalizace, rekonstrukce kanalizace a intenzifikace ČOV

Zásobování obyvatelstva pitnou vodou z Vířského oblastního vodovodu

Zajištění kvality pitné vody ve vodárenské soustavě jihozápadní Moravy – region Třebíčsko

Náprava stavu kanalizační soustavy aglomerace Tábořsko

Řešení vybraných problémů VH infrastruktury v povodí Horní Vltavy –

Zlepšení vodohospodářských poměrů ve Šluknovském výběžku

Rekonstrukce a výstavba vodohospodářské infrastruktury v okrese Vyškov

Mělník – kanalizace a ČOV, zlepšení kvality vody v Labi

Zlepšení kvality vod oblasti soutoku Moravy a Bečvy

Mladoboleslavsko- intenzifikace ČOV, dostavba kanalizace

Doplnění kanalizačních systémů v aglomeracích Hradec Králové a Nový Bydžov a opatření na ČOV Hradec Králové

Čistá Berounka – etapa 1- výstavba a rekonstrukce kanalizace, intenzifikace ČOV, modernizace ÚV a rekonstrukce vodovodního řadu

Rekonstrukce a dostavba kanalizace v Brně, Modřicích a Kuřimi

V sektoru dopravy:

Dálnice D1, úsek 0134.2 Kojetín – Kroměříž západ s podporou ve výši 19.6 MEUR, tj. 57,5 % – chybí ověřená kopie rozhodnutí k EIA (bude dodáno do týdne).

4 Využívání strukturálních nástrojů v regionu Severozápad

4. 1 Přehled konzultační činnosti Interelu pro region SZ

V oblasti projektové podpory se pozornost v posledních měsících soustřeďuje na projekt „Rozvoj Severního areálu Podkrušnohorského zooparku“, v rámci něhož by došlo k obnově Ahníkovského zámku, který musel ustoupit důlní těžbě. Projekt byl zařazen mezi prioritní projekty HSR ÚK v pokročilé fázi připravenosti. Kontaktními osobami byli určení dr. Rabas a paní Houřová ze Zooparku.

Žádost na podporu tohoto projektu byla již jednou předložena do Společného regionálního operačního programu (SROP). Bohužel nebyly splněny všechny formální požadavky a dodány všechny povinné dokumenty (údaje v předepsané formě), čímž byla žádost automaticky zamítnuta. Interel působil při přípravě projektové dokumentace, která měla odstranit chyby a nedostatky z předešlého předložení. Interel projednal projektový záměr s Ministerstvem pro místní rozvoj a výsledky a doporučení z jednání průběžně předával zástupcům Zooparku, kteří následně informovali město Chomutov jako předkladatele žádosti. Interel se snažil připomínkovat přepracovanou dokumentaci a navíc domluvil předběžné hodnocení ze strany relevantních subjektů. Interel však před finálním termínem k předložení žádosti nedostal finální verzi kompletní dokumentace, proto nebyla nabízená pomoc při revizi věcných a formálních náležitostí finální žádosti a příloh možná.

V tomto druhém kole výzvy bohužel znovu nebyly splněny všechny formální náležitosti – avšak podle nových pravidel bude žadatel vyzván k odstranění nedostatků do pěti dnů od oficiálního vyrozumění. Předpokládá se, že k oficiálnímu vyrozumění dojde v první polovině srpna. Interel už v červenci (28. 7.) na osobní schůzce seznámil ředitele Zooparku s nedostatky a výtkami hodnotitelů, aby bylo možné začít co nejdříve pracovat na odstranění těchto nedostatků a aby měl žadatel dostatek času k jejich nápravě. V případě, že formální nedostatky nebudou odstraněny, bude projekt opět zamítnut. Zooparku. Na projekt by pak mohla být žádána dotace z EU až po roce 2007, neboť v tomto kole s největší pravděpodobností dojde k úplnému vyčerpání prostředků na současné programové období 2004–2006.

Na podzim se otevře zajímavá možnost požádat o prostředky z fondů EU na podnikatelskou aktivitu pro malé a střední podnikatele v regionu Severozápad. Interel navrhl připravit seminář pro potenciální zájemce z řad malých a středních podniků, na kterém by zazněly konkrétní informace o možnostech dotace a o přípravě a předložení žádosti. Interel nabízí zorganizování semináře, podmínkou bude dostatečný zájem z regionu.

Interel připravuje pro HSR ÚK zprávu o plnění mandátní smlouvy od 1. 4. 2005 do 31. 7. 2005. Tato zpráva bude prezentována na srpnovém zasedání předsednictva HSR ÚK v Mostě.

5 Zajímavé akce a zdroje informací

5. 1 Evropský týden regionů a měst – 10. – 13. října 2005

Program akce OPEN DAYS 2005 – Evropského týdne regionů a měst sestává ze 66 seminářů a workshopů, které se budou konat v Bruselu ve dnech 10. – 13. října 2005. Po zahajovacím programu 10. října se ve dnech 11., 12. a 13. budou konat workshopy a rovněž plenární zasedání Výboru regionů a závěrečné zasedání v budově Evropského parlamentu.

Konference se zaměří na společnou práci pro regionální růst a zaměstnanost, semináře a workshopy představí přípravy na programovací období 2007–2013 v oblasti strukturálních fondů, a to v těchto programových blocích:

- Programy „Konvergence“ regionů
- Programy „Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti
- Programy v oblasti Evropské teritoriální spolupráce“
- Řízení strukturálních fondů v období 2007-2013

Registrace na semináře a workshopy je možná pouze elektronicky, a to na adrese http://europa.eu.int/comm/regional_policy/opendays/od2005, kde je rovněž k dispozici podrobný program.